

**Сәулет, қала құрылысы және құрылыс
саласындағы мемлекеттік нормативтер
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ**

**Государственные нормативы в области
архитектуры, градостроительства и строительства
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

ХОСПИСТЕР

ХОСПИСЫ

**ҚР ҚН 3.02-15-2013*
СН РК 3.02-15-2013***

**Ресми басылым
Издание официальное**

**Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму
министрлігі Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық
істері комитеті**

**Комитет по делам строительства и жилищно-коммунального
хозяйства Министерства индустрии и инфраструктурного развития
Республики Казахстан**

Нұр-Сұлтан 2019

АЛҒЫ СӨЗ

- 1 **ӘЗІРЛЕГЕН:** «ҚазҚСҒЗИ» АҚ, «ИННОБИЛД» ЖШС
- 2 **ҰСЫНҒАН:** Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитетінің Техникалық реттеу және нормалау басқармасы
- 3 **БЕКІТІЛГЕН ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН:** Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитетінің 2014 жылғы 29-желтоқсандағы № 156-НҚ бұйрығымен 2015 жылғы 1-шілдеден бастап

ПРЕДИСЛОВИЕ

- 1 **РАЗРАБОТАН:** АО «КазНИИСА», ТОО «ИННОБИЛД»
- 2 **ПРЕДСТАВЛЕН:** Управлением технического регулирования и нормирования Комитета по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и управления земельными ресурсами Министерства национальной экономики Республики Казахстан
- 3 **УТВЕРЖДЕН (ы) И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ:** Приказом Комитета по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и управления земельными ресурсами Министерства Национальной экономики Республики Казахстан от 29.12.2014 № 156-НҚ с 1 июля 2015 года.

Осы мемлекеттік нормативті Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс істері жөніндегі Уәкілетті мемлекеттік органның рұқсатынсыз ресми басылым ретінде толық немесе ішінара қайта басуға, кәбейтуге және таратуға болмайды.

Настоящий государственный норматив не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве официального издания без разрешения Уполномоченного государственного органа по делам архитектуры, градостроительства и строительства Республики Казахстан.

Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігі Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитетінің 2019 жылғы 6 тамыздағы №121-НҚ бұйрығына сәйкес өзгертулер мен толықтырулар енгізілді.

Внесены изменения и дополнения в соответствии с приказом Комитета по делам строительства и жилищно-коммунального хозяйства Министерства индустрии и инфраструктурного развития Республики Казахстан от 6 августа 2019 года №121-НҚ.

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ.....	IV
1 ҚОЛДАНЫЛУ САЛАСЫ	1
2 НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР	1
3 ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР	2
4 МАҚСАТЫ ЖӘНЕ ФУНКЦИОНАЛДЫҚ ТАЛАПТАРЫ.....	2
4.1 Нормативтік талаптардың мақсаты	2
4.2 Функционалдық талаптар	2
5 ЖҰМЫС СИПАТТАМАЛАРЫНА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР	4
5.1 Негізгі ережелер	4
5.2 Ғимараттардың сенімділігі мен орнықтылығын қамтамасыз ету бойынша талаптар	4
5.3 Өрт және басқа да апаттық жағдайдағы ғимараттардың қауіпсіздігі	5
5.4 Ғимараттар мен құрылыстарды пайдалану кезінде адамдардың денсаулықтарын қорғау	6
5.4.1 Қала құрылысына қойылатын талаптар.....	6
5.4.2 Көлемдік - жоспарлау шешімдерге қойылатын талаптар	7
5.4.2.1 Кіреберістер, өткелдер, дәліздер, баспалдақтар, лифтілер.....	7
5.4.2.2 Пациенттерге арналған жайлар	8
5.4.2.3 Әкімшілік және тұрмыстық үй-жайлары	8
5.4.2.4 Санитарлық-техникалық жабдықтарды орналастыру.....	9
5.5 Табиғи және жасанды жарықтандыру	9
5.6 Инженерлік желілер мен жүйелерді жобалау.....	9
5.6.1 Сумен қамту және канализация бойынша талаптар	9
5.6.2 Жылытуға, желдетуге және ауа баптауға қойылатын талаптар	10
5.6.3 Электр техникалық және электрондық құрылғылар	11
5.6.4 Қоқыстарды шығаруға және шаңнан тазалауға қойылатын талаптар	12
5.7 Пайдалану кезінде қауіпсіздікті және халықтың мүмкіндігі шектеулі топтары үшін қолжетімділікті қамтамасыз ету	12
5.8 Қоршаған ортаны қорғау	12
6 ЭНЕРГИЯ ҮНЕМДЕУ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАРДЫ ҰТЫМДЫ ПАЙДАЛАНУ	13
6.1 Табиғи ресурстарды тиімді пайдалану	13
6.2 Энергия ресурстарын азайту бойынша талаптар	13

КІРІСПЕ

Осы құжат Қазақстан Республикасының құрылыс саласындағы нормативтік базаны реформалау шегінде нормалаудың параметрлік әдісі бойынша әзірленді.

ҚР ҚН «Хоспистер» құрылыс нормалары Қазақстан Республикасының нормативтік құжаты ретінде міндетті негізде қолдану үшін енгізіледі.

Осы құрылыс нормаларының құрамында:

- нормативтік талаптардың мақсаты;
- функционалдық талаптар;
- жұмыс сипаттамаларына қойылатын талаптар бар.

Осы құрылыс нормалары «Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламентінің дәлелдемелік базасына жататын нормативтік құжаттардың бірі болып табылады және құрылыс саласындағы халықаралық ынтымақтастықтағы техникалық кедергілерді жоюға бағытталған.

Осы құрылыс нормаларының талаптарын орындаудың қолайлы шешімдері мен параметрлері ҚР ЕЖ «Хоспистерде» келтірілген.

Осы құрылыс нормалары Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын құрылыс саласындағы заңнамалық және нормативтік құжаттарға сәйкес әзірленген және хоспис ғимараттарын жобалау және салу кезінде қолдануға арналған.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН****ХОСПИСТЕР****ХОСПИСЫ**

Енгізілген күні - 2015-07-01

1 ҚОЛДАНЫЛУ САЛАСЫ

1.1 Осы құрылыс нормалары хоспистерді жер теліміне орналастыруға, аумағына, сәулет-жоспарлау шешіміне және инженерлік қамтамасыз етілуіне, жаңа және реконструкцияланатын қолданыстағы мекемелер ғимараттарын немесе жайларды хосписке жобалауға қойылатын талаптарды белгілейді.

1.2 Құрылыс нормалары хоспистің функционалдық-ұйымдастыру және медициналық-технологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, аурухана мекемелері мен палаталық бөлімшелерді жобалауға таратылады.

*2 НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР

Осы құрылыс нормаларын қолдану үшін мынадай сілтемелік нормативтік құжаттар қажет:

Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» 2009 жылғы 18 қыркүйектегі Қазақстан Республикасының кодексі.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 қаулысымен бекітілген «Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламенті.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2013 жылғы 28 тамыздағы № 876 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының террористік тұрғыдан осал объектілерінің тізбесі.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2015 жылғы 3 сәуірдегі № 191 қаулысымен бекітілген Террористік тұрғыдан осал объектілердің терроризмге қарсы қорғалу жүйесіне қойылатын талаптар.

Қазақстан Республикасының Энергетика министрінің 2015 жылғы 20 наурыздағы № 230 бұйрығымен бекітілген Электр қондырғыларын орнату қағидалары.

Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2016 жылғы 29 қарашадағы № 1111 бұйрығымен бекітілген «Ғимараттарды, үй-жайлар мен құрылыстарды автоматты әрт сәндіру және автоматты әрт сигнализациясы, әрт кезінде адамдарды құлақтандыру және оларды эвакуациялауды басқару жүйелерімен жабдықтау жөніндегі талаптар» техникалық регламенті.

Ресми басылым

ҚР ҚН 3.02-15-2013*

Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2017 жылғы 23 маусымдағы № 439 бұйрығымен бекітілген «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламенті.

ҚР ҚН 3.02-17-2013 Моншалар және монша-сауықтыру кешендері.

ҚР ҚН 3.06-01-2011 Ғимараттар мен имараттардың қимылы шектеулі топтар үшін қолжетімділігі.

Ескертпе - Осы мемлекеттік нормативті пайдалану кезінде ағымдағы жылғы жағдай бойынша жыл сайын жасалатын «Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы нормативтік-құқықтық және нормативтік-техникалық актілер тізбесі» ақпараттық каталогы бойынша және ай сайын шығарылатын ақпараттық бюллетень-журналына тиісті құрастырылатын сілтемелік құжаттардың қолданылуын тексеру орынды. Егер сілтемелік құжат ауыстырылса (әзгертілсе), онда осы нормативті пайдалану кезінде ауыстырылған (әзгертілген) құжатты басшылыққа алу керек. Егер сілтемелік құжат ауыстырылмай күшін жойса, онда оған сілтеме жасалған ереже, осы сілтемені қозғамайтын бөлігінде қолданылады. *(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШК 06.08.2019 ж. №121-НҚ бұйрық).*

3 ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

*Осы құрылыс нормаларында тиісті анықтамалары бар мынадай терминдер қолданылады: *(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШК 06.08.2019 ж. №121-НҚ бұйрық).*

3.1 Волонтер: Қызметке өз еркімен түскен тұлға, өз еркімен келуші.

3.2 Емдеуге келмейтін науқас: Жазылмайтын науқас.

3.3 Жайлылық: Стационарда үй жағдайларына барынша ұқсас болатын шарттарды қамтамасыз ету, әрбір науқасқа оның күйін, рухани, діни және әлеуметтік қажеттіліктерін ескере отырып, жекелеген тәсіл принципін жүзеге асыру.

3.4 Паллиативтік көмек: Мақсаты емдеуге келмейтін (өмірге қауіп тәндіретін) ауруға шалдыққан науқастардың және олардың отбасыларының өмір сүру сапасын жақсарту болып табылатын бағыт, оған ерте анықтау, мұқият бағалау, ауру сезімі мен басқа ауыр физикалық белгілерін тоқтату арқылы азаптарын жеңілдету, оған қоса психикалық - әлеуметтік және рухани қолдау көрсету.

3.5 Пандус: Түрлі деңгейлерде орналасқан беттерді байланыстыратын кәлбеу тегіс коммуникациялық конструкция.

3.6 Аурудың жантәсілім сатысы: Өмірдің ақырғы кезеңі - жанталасу алды, әлім алды және клиникалық әлім, өмір мен әлім арасындағы шекаралас күй.

4 МАҚСАТЫ ЖӘНЕ ФУНКЦИОНАЛДЫҚ ТАЛАПТАРЫ

4.1 Нормативтік талаптардың мақсаты

Осы құрылыс нормаларының нормативтік талаптарының мақсаты мамандандырылған медициналық, әлеуметтік, психологиялық көмек пен күтімнің қажетті деңгейін ескере отырып, сырқаттың жантәсілім сатысындағы науқастарға жағдай жасау мақсатында оларды барлық пайдалану кезеңінде хоспис ғимараттарының қауіпсіздігін қамтамасыз ету, сондай-ақ мүлікті сақтау мен қоршаған ортаны қорғауды, энергетикалық тиімділік пен ресурс үнемдеуді қамтамасыз ету болып табылады.

4.2 Функционалдық талаптар

4.2.1 Қауіпсіздік мақсатында ғимараттардың негізі мен кәтергіш конструкциялары құрылыс барысында және пайдаланудың есептік жағдайында оларды пайдалануды тоқтату қажеттігіне алып келетін қирау немесе зақымдалу ықтималдығын, деформацияның немесе жарықшақтардың пайда болу салдарынан жалпы пайдалану қасиетінің жол бергісіз төмендеуін болдырмайтындай жобалануы және салынуы, сондай-ақ жәндеуге жарамдылығын қамтамасыз етуі тиіс.

4.2.2 Хоспис ғимараттары әрт ошағын барынша жылдам анықтау, хабарлау және оны жою, төсекте жатқан науқастарды қоса алғанда, адамдарды қауіпсіз эвакуациялау мүмкіндігін қамтамасыз ететіндей жобалануы және салынуы тиіс.

4.2.3 Хоспис ғимараттарын пайдалану барысында аумақты кәріктендіруді, сәулет-жоспарлау шешімдерін, санитарлық-гигиеналық талаптарды ескере отырып, сырқаттың жантаілім кезеңіндегі науқастар үшін қажетті жағдайлар жасалуы тиіс.

4.2.4 Құрылыс аумағында қоршаған ортаға әсерді ескере отырып, адамдардың келіп-кетуі мен жұмысына қолайлы жағдай жасалуы тиіс, сондай-ақ хоспистер ғимараттарындағы ішкі орта олардың қызмет ету мерзімінің бойында науқастарға және қызметкерлерге жол бергісіз әсер (физикалық, химиялық, биологиялық және өзге де зиянды факторлар) кәрсетпеуі тиіс.

4.2.5 Барлық ғимараттарға автомобильдер, жекелеген корпустар, жергілікті климаттық жағдайды ескере отырып, кәгалдандырылған аумақтағы серуендеу бағдары үшін тұрақтардың ыңғайлы орналастырылуын ескеру қажет.

4.2.6 Қолайлы психологиялық ахуал жасау мақсатында ақылы бәлімшелердің қажетті мәлшерімен қамтамасыз ете отырып, оларды біртіндеп бәлу қажет, сондай-ақ хоспис ғимараттарында санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес салттық қызметтер кәрсетуге арналған аумақ бәлінуі тиіс.

4.2.7 Орындардағы жарық пен инсоляция, сондай-ақ олардың дыбыс оқшаулағышы келіп-кетуші адамдарға жағдай жасауы, адам денсаулығына зиян келтіру қаупіне жол бермеуі тиіс.

4.2.8 Хоспис ғимараттарының ішкі инженерлік жүйелері ылғалдылық пен ауа қозғалысының жылдамдығын, сондай-ақ қабырғалардың ішкі беттерінің температурасын, қоршау конструкциялардың жылуға беріктігі мен еден бетінің жылуды сіңіргіштігін қоса алғанда, қолайлы микроклиматты қамтамасыз етуі тиіс.

4.2.9 Хоспис ғимараттарын және олардың аумақтарын жобалаған кезде адамдардың, оның ішінде мүмкіндігі шектеулі адамдардың кедергісіз қозғалуын қамтамасыз ету қажет.

4.2.10 Хоспис ғимараттарын жобалау, салу және пайдалану барысында табиғи ресурстарды тиімді пайдалану, суды тұтынуды үнемдеу, құрылыс конструкцияларын, материалдар мен бұйымдарды қайталама қолдану қамтамасыз етілуі тиіс.

4.2.11 Хоспис ғимараттары ресурстарды үнемдеуді, жылыту жүйесін, желдету мен ауа баптау, сондай-ақ электрмен жабдықтауды қамтамасыз ету мақсатында энергия үнемдеу мен жылу сақтау режимінде жұмыс істеуі тиіс.

*4.2.12 Хоспистер ғимараттарын жобалау кезеңінде объектінің Қазақстан Республикасының террористік тұрғыдан осал объектілерінің тізбесіне қатыстылығын анықтау және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2015 жылғы 3 сәуірдегі № 191

ҚР ҚН 3.02-15-2013*

қаулысымен бекітілген Террористік тұрғыдан осал объектілердің терроризмге қарсы қорғалу жүйесіне қойылатын талаптарға сәйкес объектінің терроризмге қарсы қорғалуының тиісті жүйесін құру үшін шаралар қабылдау қажет. *(Толықтырылды – ҚТҮКШК 06.08.2019 ж. №121-НҚ бұйрық).*

5 ЖҰМЫС СИПАТТАМАЛАРЫНА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

5.1 Негізгі ережелер

5.1.1 Хоспис ғимараттарын жобалаған кезде «Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламентінің талаптарын ескеру керек.

5.1.2 Медициналық көмек пен қоғамдық денсаулықты қорғауды тиісті деңгейде көрсетуді қамтамасыз ету мақсатында Қазақстан Республикасы «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» кодексінің талаптарын ескеру керек.

5.1.3 Онкологиялық науқастарға арналған хоспис бәлімшелері мен онкологиялық дертке шалдықпаған инкурабельдік науқастарды ересектерге арналған кәпсалалы немесе арнайы ауруханалардың емдеу корпустарына орналастыру қажет.

5.1.4 Хоспистердің ғимараттары науқастарды жатқызуға және оларға медициналық және паллиативтік көмек көрсетуге қолайлы болуы тиіс.

5.1.5 Хоспистердің құрамына: салттық қызметтер жайлары, сыртқа шығатын қызметтер жайының тобы, емдеу-алдын алу бәлмелері, әкімшілік-қызмет орындары, шаруашылық қызметтер кіреді.

Шаруашылық-қойма орындары да қарастырылуы тиіс.

5.1.6 Аурухана аумағынан тыс жерде жобаланатын хоспистер үшін стерилизациялау орны, дәрі тарату пункті және патологиялық-анатомиялық бәлімшеге арналған бәлімше қарастырылады.

5.1.7 Тағам дайындау қызметіне арналған орындар тек жұмыс жасайтын ауруханалар аумағынан тыс жерде арнайы бәлінген аумақта жобаланады.

5.1.8 Хоспистерде вестюбильдік топтар мен науқастар қабылдауға арналған орындарды қарастыру қажет.

5.1.9 Хоспистердегі орындар және олардың құрамы науқастың жәнтәсілім кезеңін кешкен науқастардың қажеттілігіне жауап беруі тиіс.

5.1.10 Хоспистерді жобалаған кезде алаңдардың медициналық-технологиялық ерекшеліктерін, есік саңылауларын, ақылы бәлімшелер дәретханаларын ескеру қажет.

5.1.11 Азаматтық қорғаныс жәніндегі шаралар қажет жағдайда нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес орындалуы тиіс.

5.1.12 Хоспистерде жұмысшы қызметкерлердің демалуына арналған бәлмелер қарастырылуы тиіс.

5.1.13 Палаталардың, бәлмелердің, холдардың, вестибюльдер мен асханалардың, дәрігерлердің, физиотерапиялық, емдеу-диагностикалық бәлмелердің қабырғаларын бояу үшін нитробояларды пайдалануға болмайды.

5.2 Ғимараттардың сенімділігі мен орнықтылығын қамтамасыз ету бойынша талаптар

5.2.1 Ғимараттардың кәтергіш конструкцияларын жобалау, олардың сенімділігі мен орнықтылығы осы құрылыс нормаларының, сондай-ақ геотехникалық шарттардың, әртке қарсы қорғаныстың, жер сілкінісі әсерінің тиісті нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес есептеу арқылы қамтамасыз етіледі.

Конструкциялар құрылыстың нақты алаңының жағдайында олардың тиімділігі мен экономикалық орындылығын ескере отырып қабылдануы тиіс.

5.2.2 Кәтергіш конструкцияны жобалау және есептеу барысы мынадай талаптарға сәйкес болуы тиіс:

- ұзақ мерзімділік жарамдылық;
- пайдалануға жарамдылық;
- кәтеру қабілетіне қойылатын талаптарға сәйкестігі.

5.2.3 Негізгі және кәтергіш конструкциялар құрылысты салу немесе реконструкциялау және жобалық мерзім ішінде пайдалану кезінде ұшырауы ықтимал болжамдық әсерлер жиынтығына тәзімді болуы тиіс.

5.2.4 Ғимараттың кәтергіш конструкциялары тиісті материалдардан жасалған құрылыс конструкцияларына арналған құрылыс нормаларының талаптарын ескеріп, өз қасиеттерін жол берілген шекте сақтауы тиіс.

5.2.5 Қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес ылғалдылықтың, төмен температураның, агрессивтік ортаның, биологиялық және басқа да кері факторлардың ықтимал әсерлеріне тәзімді материалдардан жасалуы тиіс.

5.2.6 Сулардың (жауын-шашынды, еріген, жер асты) ғимараттың кәтергіш және қоршау конструкцияларының қалыңдығына кіруіне қарсы тиісті шаралар қабылдануы тиіс. Ғимараттың кәтергіш конструкциялары элементтердің қорғаныс құрамдарын және жабындарды қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес қолдану қажет.

5.3 Өрт және басқа да апаттық жағдайдағы ғимараттардың қауіпсіздігі

5.3.1 Хоспис ғимараттарының әртке қарсы талаптары және отқа тәзімділік дәрежесі «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентіне және Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерінің талаптарына сәйкес анықталады.

Ғимараттар әртке қарсы қорғаныс құралдар (ӨҚҚ) кешенімен жабдықталуы тиіс және қолданыстағы нормативтік құжаттардың талаптарына сәйкес болуы тиіс.

5.3.2 Хоспис ғимараттарында әртке қарсы және күзет сигнализациясының автоматты жүйесі қарастырылуы тиіс.

5.3.3 Өрт және күзет сигнализациясының автоматтандырылған жүйелерін қабылдау құрылғылары инженерлік қондырғылардың диспетчерлік пункт жайында немесе тәулік бойы кезекшілікте болатын кезекші техникалық қызметкердің бәлмесінде орналастырылады.

5.3.4 Автоматты өрт сигнализациясын, өрт сәндірудің және адамдарға өрт туралы хабарлаудың автоматты қондырғыларын орналастыру тиіс ғимараттардың және үй-

ҚР ҚН 3.02-15-2013*

жайлардың тізімдемесі «Ғимараттарды, үй-жайларды және құрылыстарды автоматты түрде өрт сәндіру және автоматты өрт дабылымен, өрт кезінде адамдарға хабарлау және оларды эвакуациялауды басқару жүйелерімен жабдықтау жөніндегі талаптар» техникалық регламентіне сәйкес анықталуы керек.

5.3.5 Хоспистер ғимараттарына құрғақ қыздырылатын моншаларды (сауналарды) ҚР ҚН 3.02-17 және өрт қауіпсіздігі саласындағы өзге де нормативтік-техникалық құжаттар талаптарына сәйкес жалғастыра салуға жол беріледі.

5.3.6 Хоспистердің ғимараттарын жобалау кезінде «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптардың» техникалық регламентіне сәйкес адамдарды дер кезінде эвакуациялау, олардың өрттің қауіпті факторларынан қорғануын қамтамасыз ететін кәлемдік - жоспарлық және техникалық шешімдері ескерілуі тиіс.

5.3.7 Эвакуациялау жолдарын жобалаған кезде эвакуациялық шығаберіске дейін қысқа қашықтық қарастырылуы тиіс, олардың жеткілікті ені, өрт және жарылыс қаупі бар жайларда эвакуациялау жолдарын оқшаулау, эвакуациялық шығаберістер саны мен өту мүмкіндігі эвакуациялаудың есептік уақытына сәйкес анықталуы қажет.

Эвакуациялау жолдарын жобалаған кезде адамдардың антропометриялық өлшемдері, олардың қозғалу ерекшеліктері, есіктерді ашуға жеткілікті күш және т. б. ескерілуі тиіс.

5.3.8 Қауіпсіздік мақсатында эвакуациялық жолдар мен шығаберістер конструкцияларының беріктігін, орнықтылығы мен сенімділігін, эвакуациялау жолдарындағы әрлеудің жанғыштығын нормалауды, жүру жолындағы биіктердің айырмасын, баспалдақтар кәлемін, басқыштар, пандустар еңісін және т. б. қамтамасыз ету қажет.

5.3.9 Арбамен жүретін мүгедектерді шұғыл эвакуациялау үшін функционалдық аймақтар мен ғимаратқа кіретін-шығатын жерлерді ескере отырып, кірме жол қарастыру қажет.

5.3.10 Өрттің шығуы туралы хабарландырудың автоматты жүйелерімен жабдықталған хоспистерде өрт туындаған жағдайда, тарту-сору желдеткішін әшіру жүйесін автоматтандыруды және түтінді жою жүйелерінің қосылуын қарастыру қажет.

5.3.11 Қауіпсіздік мақсатында хоспис ғимараттарына арнайы немесе функционалдық өту және шығу арқылы техника үшін өрттен өту және шығу жолдарының орнату қамтамасыз етілуі тиіс.

5.4 Ғимараттар мен құрылыстарды пайдалану кезінде адамдардың денсаулығын қорғау

5.4.1 Қала құрылысына қойылатын талаптар

5.4.1.1 Хоспистердің бас жоспарларын әзірлеген кезде жергілікті климаттық шарттар ескерілуі, сондай-ақ ғимараттар мен оған жанасатын аумақты жағымсыз сыртқы факторлардан қорғау шаралары қарастырылуы қажет.

5.4.1.2 Хоспистерді селитебті немесе жасыл аймақтарда, санитарлық-эпидемиологиялық шарттар бойынша ең қолайлы жер телімдерінде орналастыру қажет.

5.4.1.3 Хоспистердің жер телімдерінде олармен тек функционалдық байланысқан ғимараттарды және құрылыстарды ғана орналастыру қажет.

5.4.1.4 Елді мекендерді салу жүйесінде хоспистерді орналастыру, әнеркәсіптік объектілерден, кәлік магистральдарынан және т. б. алыстату мәселелерін, сондай-ақ табиғат қорғау шараларының мәселелерін Қазақстан Республикасының аумағындағы қолданылатын қала құрылысы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес шешу қажет.

5.4.1.5 Аумақта хоспистер ғимараттары мен құрылыстарын орналастырған кезде әртке қарсы нормалар мен санитарлық-эпидемиологиялық, гигиеналық нормаларда белгіленген қосымша талаптар сақталуы қажет, сондай-ақ Қазақстан Республикасының құрылыс салу жер телімдеріне қатысты радиациялық қауіпсіздік талаптары да ескерілуі тиіс.

5.4.1.6 Хоспис аумағына кіретін жолдар ыңғайлы болауы тиіс. Әрбір ғимаратқа қарама-қарсы орналасқан жақтардың әртүрлі нүктесінен кіру жолдары қарастырылуы тиіс.

5.4.1.7 Мәйіттерді сақтауға арналған бөлмелерден сыртқа қарай шығатын жерге өту жолы хоспистің басқа қызметтерінен және жайларға кәлікпен кіру жолдарынан бөлектенуі тиіс.

5.4.1.8 Хоспистер аумақтарында санитарлық автокәліктің орталық базасы болмаған жағдайда, кіреберіс жолдары алдында немесе жер телімінің өзінде мекеме қызметкерлері мен келушілер автокәліктеріне арналған тұрақтар қарастырылуы тиіс.

5.4.1.9 Келушілерге арналған тұрақтар хоспис ғимаратынан және демалыс орындарынан алыстау жерде қарастырылуы тиіс.

5.4.1.10 Хоспис аймақтарының кәріктендірілуін Қазақстан Республикасы аумағында қолданылатын сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы мемлекеттік нормативтер талаптарына сәйкес жүзеге асыру қажет.

5.4.1.11 Хоспис қаладан тыс жерде орналасқан жағдайда, қызметкерлер тұратын аумақ ауданын жер телімі ауданына қосымша аудан ретінде қабылдау қажет.

5.4.1.12 Қызметкерлер тұратын аумақты мекеме жанында кіреберісі оқшауланған оңаша тұрған жер телімінде орналастыруға жол беріледі.

5.4.1.13 Серуендеу бағытын хосписке жақын жобалаған кезде, олардың жанына шамдар, орындықтар және т. б. пайдалана отырып, науқастардың демалуына арналған орындар қарастыру қажет.

5.4.1.14 Серуендеу бағыттарының және демалуға арналған орындардың жобалық шешімдері орындық-арбаларды пайдалану мүмкіндігін ескеруі тиіс.

5.4.1.15 Хоспистердің аумағы кәгалдандырылуы тиіс.

5.4.1.16 Хоспистерді жобалаған кезде негізгі өтпелер мен жолдар бойындағы аумақ периметрі бойынша жасанды жарықтандыруды ескеру қажет.

5.4.2 Көлемдік-жоспарлық шешімдерге қойылатын талаптар

5.4.2.1 Кіреберістер, өткелдер, дәліздер, баспалдақтар, лифтілер

5.4.2.1.1 Хоспис ғимараттарына кіреберістерді, пандустарды және баспалдақтарды, лифтілер мен кәтергіш құрылғыларды, қосалқы құралдар мен аспаптарды (тұтқыштар, тұтқалар, иініректер және т. б.) ҚР ҚН 3.06-01 талаптарына сәйкес жобалау қажет.

ҚР ҚН 3.02-15-2013*

5.4.2.1.2 Хоспистің биіктігін 2 қабаттан жоғары салған жағдайда, жүк тасымалдайтын лифті орнату қажет.

Хоспис ғимараттарының кіреберістері атмосфералық жауын-шашындардан қорғалатын қалқалармен, күнқағарлармен жабдықталуы қажет және кіреберіс алдында орындық-арбамен қолайлы жүру үшін жеткілікті алаң қарастырылуы тиіс.

5.4.2.1.3 Кіретін есіктер жылы тамбур арқылы ашуға ыңғайлы болуы тиіс.

5.4.2.1.4 Кіріп-шығатын жердегі басқыш баспалдақтары ұзындық бойымен бірдей болуы тиіс.

5.4.2.1.5 Хоспистен шығатын орындар мен эвакуация жолдары тәуліктің кез-келген уақытында кәзге тез түсетін сілтемелермен жабдықталуы тиіс.

5.4.2.2 Пациенттерге арналған жайлар

5.4.2.2.1 Хоспистің палаталық бөлімшелерінің саны және олардың жайларының құрамы мекеме функциясында және емдеу-профилактикалық процесінің сипатында ескертілген олардың жұмысының медициналық-технологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, ұйым қабылдаған жалпы принциптерге сәйкес анықталады.

5.4.2.2.2 Көп салалы және мамандандырылған емханалардың палаталық бөлімшелерін хоспистің бөлімшелеріне сәйкестендіру шарасын олардың жоспарлық ұйымдастырудың медициналық-технологиялық принциптерін сақтау арқылы, жергілікті шарттарды негізге ала отырып атқару қажет.

5.4.2.2.3 Хоспис бөлімшелерінің орын сыйымдылығын икемделетін бөлмелердің ауданын және бөлімшенің жұмыс ауданының салыстырмалы көрсеткішін негізге ала отырып анықтау қажет.

5.4.2.2.4 Палаталық бөлімшені жобалаған кезде арбалар мен каталоктарды сақтауға арналған орындар қарастырылуы тиіс.

5.4.2.2.5 Палаталарды дөңгелекті тәсектердің еркін әтуі мен бұрылуын ескере отырып жобалау қажет.

5.4.2.2.6 Ұзақ уақыт бойы (6 айдан астам) тұратын науқастарға арналған палаталарда жатын аймақтан басқа, санитарлық тораптар, тамақтану және қонақтар қабылдау жайларын қарастыру қажет.

5.4.2.3 Әкімшілік және тұрмыстық үй-жайлар

5.4.2.3.1 Хоспистер ғимараттарында дәрігерлер бөлмелерінің, ем-шаралар жасау, қойма бөлмелерінің орналастырылуын қарастыру қажет. Қойма бөлмелері дәрі-дәрмекті және препараттарды сақтау орындарынан алшақ жерде орналасуы тиіс.

5.4.2.3.2 Дәрігерлер бөлмесінің алаңы арбаның жүруінен еркін, жұмыс гарнитурасын орналастыру үшін жеткілікті болуы тиіс.

5.4.2.3.3 Жинастыру құрал-жабдықтарын сақтау үшін қабатта кемінде бір арнайы бөлме қарастырылуы тиіс.

5.4.2.3.4 Палаталық бөлімшелерде жұмыс кеңістігі жабдықталған кезекші медбикенің жұмыс орнын қарастыру қажет.

5.4.2.3.5 Диспетчерлік пунктті орналастыру үшін жай оған кезекші қызметкердің тәулік бойы келіп-кетуіне арналған жайларға қойылатын талаптарға жауап беруі тиіс.

5.4.2.3.6 Диспетчерлік пункт жүктеме орталығында орналасады.

5.4.2.3.7 Хоспис ғимаратында немесе оның аумағында тағам әзірлеу қызметі үшін бөлмелер қарастырылуы қажет.

5.4.2.4 Санитарлық-техникалық жабдықтарды орналастыру

5.4.2.4.1 Дәретханадан, раковина мен душтан тұратын шлюз енгізілген санитарлық тораптар әрбір палатада болуы керек.

5.4.2.4.2 Раковиналар әрбір емдеу-алдын алу бөлмесінде орнатылуы тиіс.

5.4.2.4.3 Аспаптар қолданылған кабиналардағы санитарлық тораптарда қолжуғышты унитазда отырып-ақ пайдалану мүмкіндігі ескерілуі тиіс.

5.4.2.4.4 Қызметкерлерге арналған санитарлық тораптар мен душтар науқастарға арналған санитарлық тораптардан бөлек орнатылуы керек.

5.4.2.4.5 Құрал-саймандарды зарарсыздандыратын бөлмелерде қол жуатын раковина мен құрал-саймандарды зарарсыздандыруға арналған жуғыш бөлек қарастырылады.

5.4.2.4.6 Асханаларда ыстық және суық су жүргізілген раковиналар орнатылуы тиіс.

5.4.2.4.7 Егер адам сүйеніп тұратындай ғана жағдайда болса, онда раковиналар қабырғаға адам салмағын кәтеретіндей бекітілуі тиіс.

5.5 Табиғи және жасанды жарықтандыру

5.5.1 Хоспис ғимараттарын жобалаған кезде әрбір палатада және дәлізде табиғи жарық кәздері қарастырылуы тиіс.

5.5.2 Жасанды жарық кәздері барлық орындарда қарастырылуы тиіс.

5.5.3 Жалпы жарықтандыру үшін орнатылатын шамдар қауіпсіз болуы тиіс.

5.5.4 Жалпы жарықтандырудың ажыратып-қосқыштары палатаға кіреберістер жанындағы дәліздерде, ал жергілікті жарықтандырудікі - науқас тәсегінің жанында орнатылады.

Түнгі жарықтандыру шамдары қуат кәзін апаттық жағдайда жарық беру желісінен алуы тиіс.

5.5.5 Эвакуация жарықтандыруы дәліздерде, негізгі өту жолдарында және адамдарды эвакуациялау қызметін атқаратын басқыштарда, электр жарығымен емдеу бөлмелерінде, бассейндерде, душ және балшықпен емдеу ванна залдарында, ванна және киім ілетін бөлмелерде қарастырылады.

5.5.6 Жергілікті нүктеден жарықтандыру шамдары шағын кәлемді, жарық ағынының биіктігі мен бағыты өзгертілетін, тірекке тығыз бекітілетін болуы тиіс.

5.6 Инженерлік желілер мен жүйелерді жобалау

5.6.1 Сумен жабдықтау және канализация бойынша талаптар

5.6.1.1 Хоспис ғимараттары суық және ыстық сумен және канализация жүйелерімен

ҚР ҚН 3.02-15-2013*

жабдықталуы тиіс.

5.6.1.2 Асханалардың технологиялық қондырғыларына, дәретхана бөлмелерінің су бөлетін крандарына, медициналық және санитарлық-гигиеналық мақсатқа арналған бөлмелердің қол жуғыштарына және ғимаратта орнатылған басқа санитарлық-техникалық құралдарға суық және ыстық суды жеткізу қарастырылуы тиіс.

5.6.1.3 Сантехникалық құралдарға (технологиялық құралдардан басқа) араластырғыш пен ағызғыш бар автоматты суық және ыстық суды жеткізуді қамтамасыз ету ұсынылады.

5.6.1.4 Ыстық сумен жабдықтау жүйелері циркуляциямен жобаланады.

5.6.1.5 Суық және ыстық су құбырының, канализацияның және ішкі суағарлардың тіреушелері жасырын салынуы ұсынылады.

5.6.1.6 Санитарлық тораптардың барлық бөлмелерінің еденінде суды ағызуда арналған траптар болуы тиіс.

5.6.1.7 Жуынатын орындарда, дәретханалар мен біріктірілген санитарлық тораптарда сүлгі кептіретін орындар қарастырылуы тиіс.

5.6.2 Жылытуға, желдетуге және ауа баптауға қойылатын талаптар

5.6.2.1 Жылумен жабдықтау жүйелері тәуелсіз кәздерден немесе айнала қоршалған жылу магистральдарынан қарастырылады.

Жылуды бір ғана жерден енгізген жағдайда, бөлек немесе жапсарлас жобаланатын жер телімінде резервтік қазандықпен жабдықтау ұсынылады.

5.6.2.2 Жылыту жүйесі бүкіл жылыту кезеңі барысында бөлме ауасының біркелкі қызуын қамтамасыз етуі тиіс.

5.6.2.3 Хоспис ғимараттарын жылыту орталық су тартқыштан алынады.

5.6.2.4 Жылумен қамтамасыз етудің транзиттік құбыр желілерін хоспис ғимаратының жертөлелерінде және техникалық ұясты қоймаларында салуға жол берілмейді.

5.6.2.5 Қатты қыздырылған судың және будың құбыр желілерін дербес жылу торабынан (ДЖТ) бастап ағынды желдеткіш камераларына дейін ішінде адамдар тұрақты болатын бөлмелер және эвакуациялау жолдары бойынша салуға тыйым салынады.

5.6.2.6 Жылыту жүйелерінің қыздыру құралдары қуысы жоқ терезелер астында орналастырылады.

5.6.2.7 Хоспистер ғимараттарында механикалық тәсілмен қосылатын тарту-сору желдеткіші қарастырылады.

5.6.2.8 Сору желдеткішінің жүйесімен және ауа баптаумен берілетін сыртқы ауа сүзгілермен тазартылуы тиіс.

5.6.2.9 Сүзгілер конструкциясы және оларды орнату орындары ластануға байланысты сүзгілейтін элементтерді қолайлы тазалауға немесе алмастыруға мүмкіндік беруі тиіс.

5.6.2.10 Желдету жүйелерінің жабдығы тігінен және көлденең дәрігерлер бөлмелеріне, операция жасау бөлмелеріне, палаталарға, адамдар тұрақты болатын бөлмелерге жанаспайтын, ағынды және сорып шығару жүйелері үшін бөлінген арнайы бөлмелерде орналасуы тиіс.

5.6.2.11 Операция жасау бөлмелерінен басқа барлық бөлмелерде механикалық қозғағышы бар тарту-сору желдеткішінен басқа табиғи желдету болуы тиіс.

5.6.3 Электр техникалық және электрондық құрылғылар

5.6.3.1 Электр қабылдағыштардың санаты және электрмен жабдықтаудың сенімділігін қамтамасыз ету «Электр қондырғыларын орнату ережелеріне» сәйкес жүзеге асырылады.

5.6.3.2 Сыртқы жарықтандыру желілерін қоса алғанда, хоспис аумағындағы барлық электр желілері кабельмен орындалады.

5.6.3.3 Хоспистерде кіріктіріме және жалғай салынған трансформаторлық кіші стансаларды (ТК) орналастыруға жол берілмейді.

5.6.3.4 Розеткалар, науқастардың оларды қолдану мүмкіндігін ескеріп, әрбір тәсектің жанында қарастырылады.

5.6.3.5 Орталықтандырылған уақыт есептеу жүйесі қарастырылады. Қосалқы сағаттар кезекші қызметкердің жұмыс орындарында, вестибюльдерде, дәліздерде және уақыт көрсеткіштері функционалдық қажет болып табылатын бөлмелерде орнатылады.

5.6.3.6 Хоспистерде мынадай инженерлік жүйелерді автоматтандыру және диспетчерлендіру көзделеді:

- жылумен жабдықтау, жылыту, желдету, ауа баптау;
- электрмен жабдықтау және электрмен жарықтандыру;
- сумен жабдықтау және канализация;
- лифтілер.

5.6.3.7 Хоспистерде, егер мұндай ауытқулар адамдардың өміріне, мүліктің, ғимараттың, құрылыс ғимараттарының немесе басқа да бағалы материалдардың бүлінуіне қауіп тәндіретіндей болса, инженерлік-техникалық жүйелер жұмысының қалыпты режимнен ауытқудың апаттық сигналы қарастырылады.

Апаттық сигнал диспетчерлік торапқа, ал диспетчерлік торап болмаған жағдайда - кезекші техникалық қызметкердің бөлмесінен шығарылады.

5.6.3.8 Хоспистерде палаталарға және ем-шаралар жасау бөлмесіне апаратын медициналық оттегімен орталықтандырылған жабдықтау қарастырылуы тиіс.

5.6.3.9 Улы және есірткі дәрілік заттарды сақтау орындары мен бөлмелері күзет сигнал жүйесімен жабдықталуы тиіс.

5.6.3.10 Электр желілерінің қорғанысы автоматты ажыратып-қосқыштармен орындалады.

5.6.3.11 Электр желілерінің сымдары тұйық, алмастырылатындай етіп орындалады.

Ашық өткізгіш сымдар жертөлелерде, ұясты қоймаларында, техникалық қабаттарда, инженерлік қызмет бөлмелерінде, коммуникациялық шахталарда, ылғалды және өте ылғалды бөлмелерде орындалады.

5.6.3.12 Электр жарығымен емдеу орындарында кернеуді басқаруға және бақылауға арналған тарату қалқандары болуы тиіс.

Тарату қалқандарына қуаттандырушы желілер және кабиналық қалқандарға топтық желілер дербес орындалады.

5.6.3.13 Хоспистің барлық бөлмелерінде штепсельдік розеткалар болуы тиіс.

ҚР ҚН 3.02-15-2013*

5.6.3.14 Электр өткізгіш сымдар үшін болаттан жасалған құбырларды қолдануға нормативтік құжаттармен қарастырылған ерекше жағдайларда жол беріледі.

5.6.3.15 Хоспистер телефон байланысымен, интернетпен және тікелей жедел дауыс зорайтқыш байланысымен қамтамасыз етілуі тиіс.

5.6.3.16 В палаталарда кезекші медициналық қызметкерді шақыруға арналған екі жақты сигнал беру-сөйлесу және эфирдегі телевизиялық бағдарламаларды қабылдауға арналған антенналық-фидерлік құрылғыларды орнату қарастырылуы тиіс.

5.6.4 Қоқысты шығаруға және шаңнан тазалауға қойылатын талаптар

5.6.4.1 Медициналық қалдықтар бөлек бөлмелерде немесе науқастар үшін қолжетімсіз алаңдарда сақталады.

5.6.4.2 Қоқысқа арналған контейнерлер хоспис ғимаратынан қауіпсіз қашықтықта орналасуы тиіс.

5.6.4.3 Қоқыс жинауға арналған алаңдар палаталардың терезелерінен көрінбеуі тиіс.

5.6.4.4 Сұйық медициналық қоқыстарды зарарсыздандырмай, канализациялық желіге құюға жол берілмейді.

5.6.4.5 Хоспис бөлмелерін мұқият жинастыру үшін бактерицидтік сәулелендіргіштер мен ультракүлгін рециркуляторлар қолданылады.

5.7 Пайдалану кезінде қауіпсіздікті және халықтың мүмкіндігі шектеулі топтары үшін қолжетімділікті қамтамасыз ету

5.7.1 Хоспистердегі ортақ қолданыстағы бөлмелердің кіру жерлері, өту жерлері, дәліздер, басқыштар, лифтілер, эвакуация жолдары, есік ойықтары мүмкіндігі шектеулі топтардың қол жетімділігін ескере отырып, ҚР ҚН 3.06-01 сәйкес жобалануы және жабдықталуы тиіс.

5.7.2 Ванна бөлмелерінде қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін ваннаның едені бөлме еденімен бір деңгейде болуы тиіс.

5.7.3 Ақпарат құралдарының және қауіп туралы дабыл жүйесі кешенді болуы тиіс, науқастардың болуына арналған бөлмелердегі көзбен көрінетін, дыбыстық және түйсіну ақпаратты қарастыруы тиіс (сулы процестер қарастырылған бөлмелерінен басқа). Ақпарат құралдары (соның ішінде белгілер мен символдар) ғимарат немесе ғимараттар кешені аумағында бірдей болуы тиіс.

5.7.4 Кіру басқыштарын орнату қажет болған жағдайда, ол барлық ашық жақтарынан тұтқалары бар пандустармен жабдықталуы тиіс.

5.8 Қоршаған ортаны қорғау

5.8.1 Хоспис ғимараттарын және қосалқы объектілерді орналастырған кезде, табиғи ортаны қалпына келтіру және ресурстарды қайта өндіру, көрсетілген объектілерді қолданудың ең жақын және алшақ экологиялық салдарларын ескеріп, экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету, қоршаған ортаны қорғау саласындағы талаптардың орындалуы қамтамасыз ету керек.

5.8.2 Ғимараттарды жобалау кезінде қоршаған ортаға жол берілетін антропогенді жүктеменің нормативтері ескерілуі тиіс, қоршаған ортаның ластануын болдырмау және ластануды жою шаралары, оған қоса әндірістік және тұтыну қалдықтарын жайғастырудың қауіпсіз әдістері қарастырылуы тиіс.

5.8.3 Хосписті жобалау және орналастыру шудың, дірілдің, магнит әрістерінің және басқа зиянды физикалық әсерлердің алдын алуды және жоюды ескеріп жүзеге асырылады.

5.8.4 Хоспис ғимараттары аумаққа ауа жіберу шарттарын және атмосфералық ауа сапасының санитарлық - гигиеналық нормаларын қамтамасыз етуді ескеріп жобалануы тиіс.

5.8.5 Ғимаратты салу барысында іргелес аумақтың құрылыс қалдықтармен ластануы азайтылуы тиіс.

5.8.6 Хоспис ғимараттарын жобалаған кезде қалыптасқан геологиялық шарттар мен гидрогеологиялық режим тұтастығының бұзылушылығына есептелінуі және алдын-алуы тиіс.

6 ЭНЕРГИЯ ҮНЕМДЕУ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАРДЫ ҰТЫМДЫ ПАЙДАЛАНУ

6.1 Табиғи ресурстарды тиімді пайдалану

6.1.1 Хоспис ғимараттарын жобалаған кезде табиғат ресурстарын тиімді пайдалану жөніндегі нормативтік құжаттар талаптары сақталуы тиіс.

6.1.2 Хоспис ғимараттарын жобалаған кезде топырақты қорғауға, қалпына келтіруге, сапасын кәтеруге бағытталған шаралар қарастырылуы тиіс.

6.1.3 Хоспис ғимараттарын салған және пайдаланған кезде су тұтынуды және табиғи су қоймаларының ластануын төмендету шаралары қарастырылуы тиіс.

6.1.4 Хоспис ғимараттарын салу және қолдану барысында іргелес аумақта өсімдік әлемі түрлерінің санын сақтау және арттыру жөніндегі шараларды орындау қажет.

6.1.5 Хоспистерді жобалаған, салған және пайдаланған кезде табиғат ресурстарын сақтау және жаңарту, тозудың алдын-алуға бағытталған әрекеттер қолданылуы тиіс.

6.2 Энергия ресурстарын азайту бойынша талаптар

6.2.1 Ғимараттарды жобалаған, салған, реконструкциялаған кезде ғимараттардың, құрылымдардың, құрылыстардың барынша жоғары энергетикалық тиімділігін қамтамасыз ететін сәулет, функционалдық-технологиялық, конструктивтік және инженерлік-техникалық шешімдерді пайдалану тиіс.

6.2.2 Климаттық жағдайларды ескере отырып, хоспис ғимараттарын жылыту, салқындату, жарықтандыру және желдету жүйелері тұтынатын энергия мөлшері барынша азайтылуы тиіс.

6.2.3 Хоспис ғимараттарын қолдану барысында энергия тиімділігін арттыру үшін жылыту, желдету және ыстық сумен жабдықтау жүйелерінің автоматтандырылуы қамтамасыз етілуі тиіс.

ҚР ҚН 3.02-15-2013*

6.2.4 Қайта салынатын, жобаланатын, жаңғыртылатын, күрделі жөндеу жұмыстары жасалатын ғимараттар жылытуға, желдетуге және ыстық сумен жабдықтауға жұмсалатын жиынтық салыстырмалы жылу энергиясының талаптарына сәйкес болуы тиіс.

6.2.5 Хоспис ғимараттарының энергия тиімділігін арттыру мақсатында жылу берілуге келтірілетін кедергіні реттеуге, арттыруға, сондай-ақ ауаны сорып шығару тәсілімен жылуды кәдеге жаратуға бағытталған әрекеттер жасалуы тиіс.

ӘОЖ 725.5.012

МСЖ 91.040.20

Түйінді сөздер: хоспис, стационар, пациент, жантәсілім кезеңі, тексеру орны, ем-шара қабылдау бөлмесі, медбике, онкология, паллиативтік көмек, күтім.

СОДЕРЖАНИЕ

ВВЕДЕНИЕ	IV
1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ	1
2 НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ	1
3 ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ	2
4 ЦЕЛЬ И ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ	2
4.1 Цель нормативных требований	2
4.2 Функциональные требования	2
5 ТРЕБОВАНИЯ К РАБОЧИМ ХАРАКТЕРИСТИКАМ	4
5.1 Основные положения	4
5.2 Требования по обеспечению надежности и устойчивости зданий	5
5.3 Безопасность зданий при пожарах и других аварийных ситуациях	5
5.4 Охрана здоровья людей в процессе эксплуатации зданий и сооружений	6
5.4.1 Градостроительные требования	6
5.4.2 Требования к объемно-планировочным и конструктивным решениям	8
5.4.2.1 Входы, проходы, коридоры, лестницы, лифты	8
5.4.2.2 Помещения для пациентов	8
5.4.2.3 Административные и бытовые помещения	9
5.4.2.4 Размещение санитарно-технического оборудования	9
5.5 Естественное и искусственное освещение	9
5.6 Проектирование инженерных сетей и систем	10
5.6.1 Требования по водоснабжению и канализации	10
5.6.2 Требования по отоплению, вентиляции и кондиционированию	10
5.6.3 Электротехнические и электронные устройства	11
5.6.4 Требования по мусороудалению и пылеуборке	12
5.7 Обеспечение безопасности и доступности для маломобильных групп при эксплуатации	13
5.8 Охрана окружающей среды	13
6 ЭНЕРГОСБЕРЕЖЕНИЕ И РАЦИОНАЛЬНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ	14
6.1 Рациональное использование природных ресурсов	14
6.2 Требования по сокращению энергетических ресурсов	14

ВВЕДЕНИЕ

Данный документ разработан по параметрическому методу нормирования, в рамках реформирования нормативной базы строительной отрасли Республики Казахстан.

СН РК «Хосписы» вводятся в действие для применения на обязательной основе в качестве нормативного документа Республики Казахстан.

Настоящие строительные нормы содержат:

- цель нормативных требований;
- функциональные требования;
- требования к рабочим характеристикам.

Настоящие строительные нормы являются одним из нормативных документов доказательной базы технического регламента «О безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий» и направлены на устранение технических барьеров в международном сотрудничестве в области строительства.

Приемлемые решения и параметры выполнения требований данных строительных норм приведены в СП РК «Хосписы».

Настоящие строительные нормы разработаны в соответствии с законодательными и нормативными документами в строительстве, действующими на территории Республики Казахстан и предназначены для применения при разработке проектируемых и строящихся зданий хосписов.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ХОСПИСЫ**HOSPICES**

Дата введения - 2015-07-01

1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ

1.1 Настоящие строительные нормы устанавливают требования к размещению участка, территории, архитектурно-планировочному решению и инженерному обеспечению хосписов, проектированию новых и реконструируемых зданий или помещений действующих учреждений под хосписы.

1.2 Строительные нормы распространяются на проектирование больничных учреждений и палатных отделений с учетом функционально-организационных и медико-технологических особенностей хосписа.

*2 НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ

Для применения настоящих строительных норм необходимы следующие ссылочные нормативные документы:

Кодекс Республики Казахстан «О здоровье народа и системе здравоохранения» от 18 сентября 2009 года.

Технический регламент «Требования к безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий», утвержденный постановлением Правительства Республики Казахстан от 17 ноября 2010 года № 1202.

Перечень объектов Республики Казахстан, уязвимых в террористическом отношении, утвержденный постановлением Правительства Республики Казахстан от 28 августа 2013 года № 876.

Требования к системе антитеррористической защиты объектов, уязвимых в террористическом отношении, утвержденные постановлением Правительства Республики Казахстан от 3 апреля 2015 года № 191.

Правила устройства электроустановок, утвержденные приказом Министра энергетики Республики Казахстан от 20 марта 2015 года № 230.

Технический регламент «Требования по оборудованию зданий, помещений и сооружений системами автоматического пожаротушения и автоматической пожарной сигнализации, оповещения и управления эвакуацией людей при пожаре», утвержденный приказом Министра внутренних дел Республики Казахстан от 29 ноября 2016 года № 1111.

Издание официальное

Технический регламент «Общие требования к пожарной безопасности», утвержденный приказом Министра внутренних дел Республики Казахстан от 23 июня 2017 года № 439.

СН РК 3.02-17-2013 Бани и банно-оздоровительные комплексы.

СН РК 3.06-01-2011 Доступность зданий и сооружений для маломобильных групп.

Примечание - При пользовании настоящим государственным нормативом целесообразно проверить действие ссылочных документов по информационному каталогу «Перечень нормативных правовых и нормативно-технических актов в сфере архитектуры, градостроительства и строительства, действующих на территории Республики Казахстан», составляемому ежегодно по состоянию на текущий год и соответствующему ежемесячно издаваемому информационному бюллетеню-журналу. Если ссылочный документ заменен (изменен), то при пользовании настоящим нормативом следует руководствоваться замененным (измененным) документом. Если ссылочный документ отменен без замены, то положение, в котором дана ссылка на него, применяется в части, не затрагивающей эту ссылку.

(Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 06.08.2019 г. №121-НК).

3 ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

В настоящих строительных нормах применяются следующие термины с соответствующими определениями: *(Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 06.08.2019 г. №121-НК).*

3.1 Волонтер: Лицо, добровольно поступившее на службу, доброволец.

3.2 Инкурабельный больной: Неизлечимый больной.

3.3 Комфорт: Обеспечение в стационаре условий, максимально приближенных к домашним, осуществление принципа индивидуального подхода к каждому больному с учетом его состояния, духовных, религиозных и социальных нужд.

3.4 Паллиативная помощь: Направление, целью которого является улучшение качества жизни больных и их семей, оказавшихся перед лицом неизлечимого (угрожающего жизни) заболевания, которая достигается благодаря облегчению страданий путем раннего выявления, тщательной оценки и купирования боли и других тягостных физических симптомов, а также оказанию психосоциальной и духовной поддержки.

3.5 Пандус: Наклонная плоская коммуникационная конструкция, связывающая поверхности, расположенные на различных уровнях.

3.6 Терминальная стадия болезни: Конечная стадия жизни - преагония, агония и клиническая смерть, пограничное состояние между жизнью и смертью.

4 ЦЕЛЬ И ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ

4.1 Цель нормативных требований

Целью нормативных требований настоящих строительных норм является обеспечение безопасности зданий хосписов на всех стадиях их жизненного цикла в целях создания условий для больных терминальной стадии болезни с учетом необходимого уровня специализированной медицинской, социальной, психологической помощи и ухода,

а также обеспечение защиты имущества и охраны окружающей среды, энергетической эффективности и ресурсосбережения.

4.2 Функциональные требования

4.2.1 Основания и несущие конструкции зданий в целях безопасности должны быть запроектированы и возведены так, чтобы в процессе строительства и в расчетных условиях эксплуатации была исключена возможность разрушений или повреждений, приводящих к необходимости прекращения их эксплуатации, недопустимым ухудшениям эксплуатационных свойств в целом вследствие деформаций или образования трещин, также необходимо обеспечить ремонтпригодность.

4.2.2 Здания хосписов должны быть спроектированы и построены таким образом, чтобы обеспечивалась возможность максимально быстрого обнаружения очага пожара, его ликвидации, оповещения и безопасной эвакуации людей, включая лежачих больных.

4.2.3 В процессе эксплуатации в зданиях хосписов должны создаваться необходимые условия для больных терминальной стадии болезни с учетом благоустройства территории, архитектурно-планировочных решений, санитарно-гигиенических требований.

4.2.4 Застройка территорий должна создавать благоприятные условия для пребывания и работы людей с учетом влияния на окружающую среду, а также в зданиях хосписов внутренняя среда не должна оказывать недопустимые воздействия на больных и персонал (физические, химические, биологические и иные вредные факторы) в течение срока их службы.

4.2.5 Необходимо учитывать удобное расположение всех зданий, стоянок для автомобилей, въездов и проездов к отдельным корпусам, прогулочных маршрутов, озелененных территорий с учетом местных климатических условий.

4.2.6 Необходимо обеспечить требуемое количество палатных отделений, помещений, их последовательное размещение в целях создания благоприятной психологической атмосферы, условий пребывания больных и персонала, а также в зданиях хосписов должна быть выделена территория для оказания ритуальных услуг в соответствии с санитарно-гигиеническими требованиями.

4.2.7 Освещение и инсоляция помещений, а также их звукоизоляция должны создавать условия для пребывания людей и не допускать угрозы причинения вреда здоровью человека.

4.2.8 Внутренние инженерные системы зданий хосписов должны обеспечивать благоприятный микроклимат, включая влажность и скорость движения воздуха, а также температуру внутренних поверхностей стен, теплоустойчивости ограждающих конструкций и теплоусвоению поверхности полов.

4.2.9 При проектировании зданий хосписов и его территории необходимо обеспечить беспрепятственное перемещение людей, в том числе и с ограниченными возможностями.

4.2.10 В зданиях хосписов в процессе проектирования, строительства и эксплуатации должно обеспечиваться рациональное использование природных ресурсов, экономия

водопотребления, повторное применение строительных конструкций, материалов и изделий.

4.2.11 В целях обеспечения ресурсосбережения здания хосписов, системы отопления, вентиляции и кондиционирования воздуха, а также электроснабжения должны функционировать в режиме экономии энергии и сохранения тепла.

*4.2.12 На этапе проектирования зданий хосписов необходимо определить относимость объекта к перечню объектов Республики Казахстан, уязвимых в террористическом отношении и принять меры для выстраивания соответствующей системы антитеррористической защиты объекта согласно Требованиям к системе антитеррористической защиты объектов, уязвимых в террористическом отношении, утвержденным постановлением Правительства Республики Казахстан от 3 апреля 2015 года № 191. *(Дополнен – Приказ КДСиЖКХ от 06.08.2019 г. №121-НК).*

5 ТРЕБОВАНИЯ К РАБОЧИМ ХАРАКТЕРИСТИКАМ

5.1 Основные положения

5.1.1 При проектировании здания хосписов следует учитывать требований технического регламента «Требования к безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий».

5.1.2 В целях обеспечения надлежащего уровня оказания медицинской помощи и охраны общественного здоровья следует учитывать требования Кодекса «О здоровье народа и системе здравоохранения» Республики Казахстан.

5.1.3 Отделения хосписов для больных онкологического профиля и для инкурабельных больных неонкологического профиля следует размещать в лечебных корпусах многопрофильных или специализированных больниц для взрослого населения.

5.1.4 Здания хосписов должны быть удобными для размещения больных и оказания им медицинской и паллиативной помощи.

5.1.5 В состав хосписов должны входить ритуальные помещения, группа помещений выездной службы, лечебно-профилактические кабинеты, административно - служебные помещения, хозяйственные службы.

Необходимо предусмотреть хозяйственно - складские помещения.

5.1.6 Для хосписов, проектируемых вне территории больниц, дополнительно предусматриваются помещения стерилизационной, аптечного распределительного пункта и помещение для патологоанатомического отделения.

5.1.7 Помещения службы приготовления пищи проектируются только для хосписов, расположенных вне территории действующих больниц, на специально выделенных участках.

5.1.8 В хосписах необходимо предусмотреть помещения вестибюльной группы и приема больных.

5.1.9 Помещения и их состав в хосписах должны отвечать нуждам больных, которые проживают терминальную стадию болезни.

5.1.10 При проектировании хосписов необходимо учитывать медико-технологические особенности площадей палат, дверных проемов, санузлов палатных отделений.

5.1.11 Мероприятия по гражданской обороне, при необходимости должны выполняться в соответствии с требованиями нормативных документов.

5.1.12 В хосписах необходимо предусматривать комнаты для отдыха рабочего персонала.

5.1.13 Не допускается применение нитрокрасок для окраски стен палат, кабинетов, холлов, вестибюлей, столовых, физиотерапевтических, лечебно-диагностических кабинетов врачей.

5.2 Требования по обеспечению надежности и устойчивости зданий

5.2.1 Проектирование несущих конструкций зданий, их надежность и устойчивость обеспечивается путем расчета в соответствии с требованиями данных строительных норм, а также соответствующих нормативных документов, геотехнических условий, противопожарной защиты, сейсмических воздействий.

Конструкции должны приниматься с учетом их эффективной и экономической целесообразности в условиях конкретной площадки строительства.

5.2.2 При проектировании и расчете несущие конструкции должны соответствовать требованиям:

- долговечности;
- эксплуатационной пригодности;
- требуемой несущей способности.

5.2.3 Основание и несущие конструкции должны выдерживать сочетание предполагаемых воздействий, которые они могут испытывать во время строительства или реконструкции и эксплуатации в течение проектного срока.

5.2.4 Несущие конструкции здания должны сохранять свои свойства в допустимых пределах с учетом требований строительных норм на строительные конструкции из соответствующих материалов.

5.2.5 Должны быть выполнены из материалов, обладающих стойкостью к возможным воздействиям влаги, низких температур, агрессивной среды, биологических и других неблагоприятных факторов согласно действующим нормативным документам.

5.2.6 Должны быть приняты соответствующие меры от проникновения вод (дождевых, талых, грунтовых) в толщу несущих и ограждающих конструкций здания. Необходимо применять защитные составы и покрытия для элементов несущих конструкций здания в соответствии с требованиями действующих нормативных документов.

5.3 Безопасность зданий при пожарах и других аварийных ситуациях

5.3.1 Противопожарные требования и степень огнестойкости зданий хосписов определяются в соответствии с Техническим регламентом «Общие требования к

пожарной безопасности» и другими нормативными документами Республики Казахстан.

Здания должны оборудоваться комплексом средств пожарной защиты (СПЗ) и соответствовать требованиям действующих нормативных документов.

5.3.2 В зданиях хосписов должна быть предусмотрена автоматическая система пожарной и охранной сигнализации.

5.3.3 Приемные устройства автоматизированных систем пожарной и охранной сигнализации размещаются в помещении диспетчерского пункта инженерного оборудования или в помещении дежурного технического персонала с круглосуточным дежурством.

5.3.4 Перечень зданий и помещений, в которых необходимо предусматривать автоматическую пожарную сигнализацию, автоматические установки пожаротушения и оповещения людей о пожаре, следует определять в соответствии с техническим регламентом «Требования по оборудованию зданий, помещений и сооружений системами автоматического пожаротушения и автоматической пожарной сигнализации, оповещения и управления эвакуацией людей при пожаре».

5.3.5 К зданиям хосписов допускается пристройка бани сухого жара (сауны) в соответствии с требованиями СН РК 3.02-17 и других нормативно-технических документов в области пожарной безопасности.

5.3.6 При проектировании зданий хосписов должны учитываться объемно-планировочные и технические решения, обеспечивающие своевременную эвакуацию людей и их защиту от опасных факторов пожара в соответствии с техническим регламентом «Общие требования к пожарной безопасности».

5.3.7 При проектировании путей эвакуации должны быть предусмотрены кратчайшие расстояния до эвакуационных выходов, их достаточная ширина, изоляция путей эвакуации от пожаро- и взрывоопасных помещений, возможность движения к эвакуационным выходам, количество которых необходимо определять в соответствии с расчетным временем эвакуации.

В процессе проектирования путей эвакуации должны быть учтены антропометрические размеры людей, особенности их движения, усилия, достаточные для открывания дверей, и т. п.

5.3.8 В целях безопасности необходимо обеспечить прочность, устойчивость и надежность конструкций эвакуационных путей и выходов, нормирование горючести отделки на путях эвакуации, перепадов высот на путях движения, размеров ступеней, уклона лестниц, пандусов и др.

5.3.9 Необходимо предусматривать подъездные пути, учитывая функциональные зоны и входы-выходы здания, для срочной эвакуации инвалидов-колясочников.

5.3.10 В хосписах, оборудованных автоматическими системами извещения о возникновении пожара, следует предусматривать автоматизацию системы отключения приточно - вытяжной вентиляции при возникновении пожара и включение систем дымоудаления.

5.3.11 В целях безопасности должно быть обеспечено устройство пожарных проездов и подъездных путей к зданиям хосписов для техники, специальных или совмещенных с функциональными проездами и подъездами.

5.4 Охрана здоровья людей в процессе эксплуатации зданий и сооружений

5.4.1 Градостроительные требования

5.4.1.1 При разработке генеральных планов хосписов следует учитывать местные климатические условия и предусматривать меры по защите зданий и прилегающей территории от неблагоприятных внешних факторов.

5.4.1.2 Хосписы следует размещать в селитебной или зеленой зонах на земельных участках, наиболее благоприятных по санитарно-эпидемиологическим условиям.

5.4.1.3 На земельных участках хосписов следует размещать только здания и сооружения, функционально связанные с ними.

5.4.1.4 Вопросы размещения хосписов в системе застройки населенных пунктов, удаления от промышленных объектов, транспортных магистралей и т. п., а также вопросы природоохранных мероприятий следует решать в соответствии с градостроительными требованиями нормативных документов, действующих на территории Республики Казахстан.

5.4.1.5 При размещении зданий и сооружений хосписов на территории необходимо соблюдать дополнительные требования, установленные противопожарными, санитарно-эпидемиологическими, гигиеническими нормами, а также должны учитываться требования радиационной безопасности к участкам застройки.

5.4.1.6 На территории хосписов должны быть предусмотрены удобные въезды. К каждому зданию следует предусмотреть подъезды с разных противоположных сторон.

5.4.1.7 Проезд к наружному выходу помещения для хранения трупов должен быть отделен от подъездных путей к другим службам и помещениям хосписов.

5.4.1.8 При отсутствии центральной базы санитарного автотранспорта на территориях хосписов перед въездами или на самом участке должны быть предусмотрены стоянки для автотранспорта учреждений, сотрудников и посетителей.

5.4.1.9 Стоянки для посетителей должны быть предусмотрены вдали от здания хосписа и мест отдыха.

5.4.1.10 Благоустройство территорий хосписов следует осуществлять в соответствии с требованиями государственных нормативов в области архитектуры, градостроительства и строительства, действующих на территории Республики Казахстан.

5.4.1.11 В случае загородного размещения хосписов площадь зоны проживания персонала следует принимать дополнительно к площади участка.

5.4.1.12 Зону проживания персонала допускается размещать вблизи учреждения на обособленном участке с изолированным въездом.

5.4.1.13 При проектировании прогулочных маршрутов вблизи хосписов необходимо предусмотреть места для отдыха больных с использованием светильников, скамеек и др.

5.4.1.14 Проектные решения прогулочных маршрутов и мест для отдыха должны учитывать возможность использования кресел-колясок.

5.4.1.15 Территория хосписов должна быть озеленена.

5.4.1.16 При проектировании хосписов необходимо учесть искусственное освещение по периметру территории и вдоль основных проездов и дорожек.

5.4.2 Требования к объемно-планировочным решениям

5.4.2.1 Входы, проходы, коридоры, лестницы, лифты

5.4.2.1.1 Входы в здания хосписов, пандусы и лестницы, лифты и подъемники, вспомогательные средства и приспособления (поручни, ручки, рычаги и т. д.) следует проектировать в соответствии с требованиями СН РК 3.06-01.

5.4.2.1.2 При строительстве хосписов высотой 2 этажа необходимо устанавливать грузовой лифт.

Перед входами в здания хосписов необходимо предусмотреть площадку, защищенную от атмосферных осадков навесами, козырьками, достаточную для маневрирования на кресле – коляске.

5.4.2.1.3 Входные двери должны быть удобными для открывания с теплым тамбуром.

5.4.2.1.4 Ступени лестницы крыльца должны быть одинакового размера по всей длине марша.

5.4.2.1.5 Выходы из помещений хосписов и пути эвакуации должны быть оборудованы легко распознаваемыми в любое время суток указателями.

5.4.2.2 Помещения для пациентов

5.4.2.2.1 Количество палатных отделений хосписа и состав их помещений определяется в соответствии с общепринятыми принципами организации их работы с учетом медико-технологических особенностей, обусловленных функцией учреждения и характером лечебно-профилактического процесса.

5.4.2.2.2 Приспособление палатных отделений многопрофильных и специализированных больниц под отделения хосписа следует проводить исходя из местных условий с соблюдением медико-технологических принципов их планировочной организации.

5.4.2.2.3 Коечную вместимость отделений хосписа следует определять исходя из площади помещений и удельного показателя рабочей площади отделения.

5.4.2.2.4 При проектировании палатного отделения должны быть предусмотрены места для хранения колясок и каталок.

5.4.2.2.5 Палаты необходимо проектировать с учетом свободного прохода и разворота кроватей на колесах.

5.4.2.2.6 В палатах, предназначенных для длительного (более 6 месяцев) проживания больных, помимо спальной зоны необходимо предусматривать санитарные узлы, места для приема пищи и гостей.

5.4.2.3 Административные и бытовые помещения

5.4.2.3.1 В зданиях хосписов необходимо предусмотреть расположение кабинетов врачей, процедурные, кладовые. Кладовые должны быть удалены от мест хранения лекарств и препаратов.

5.4.2.3.2 Площадь кабинетов врачей должна быть достаточной для размещения рабочего гарнитура, свободного проезда коляски.

5.4.2.3.3 На этаже следует предусмотреть комнату для хранения уборочного инвентаря.

5.4.2.3.4 В палатных отделениях необходимо предусматривать пост дежурной медсестры с оборудованным рабочим пространством.

5.4.2.3.5 Помещения для размещения диспетчерского пункта должны отвечать требованиям, предъявляемым к помещениям, предназначенным для круглосуточного пребывания в них дежурного персонала.

5.4.2.3.6 Диспетчерский пункт располагается в центре нагрузок.

5.4.2.3.7 В здании хосписа или на его территории необходимо предусматривать помещения для службы приготовления пищи.

5.4.2.4 Размещение санитарно-технического оборудования

5.4.2.4.1 Санитарные узлы следует располагать в каждой палате со входом из шлюза, состоящего из туалета, раковины и душа.

5.4.2.4.2 Раковины необходимо располагать в каждом лечебно - профилактическом кабинете.

5.4.2.4.3 В санузлах, где в кабинах применен комплекс приборов, рекомендуется учитывать возможность пользования умывальником, сидя на унитазе.

5.4.2.4.4 Санитарные узлы, душевые для персонала необходимо размещать отдельно от санитарных узлов, предназначенных для пользования больными.

5.4.2.4.5 В кабинетах, где проводится обработка инструментов, предусматривают отдельную раковину для мытья рук и мойку для обработки инструментов.

5.4.2.4.6 В столовых должны быть установлены раковины с подводкой горячей и холодной воды.

5.4.2.4.7 Раковины должны быть надежно укреплены в стенах для того, чтобы выдержать вес человека, если он не может стоять, не опираясь на них.

5.5 Естественное и искусственное освещение

5.5.1 При проектировании зданий хосписов в каждой палате и коридоре палатных отделений должно быть предусмотрено естественное освещение.

5.5.2 Искусственное освещение должно предусматриваться во всех помещениях.

5.5.3 Светильники, устанавливаемые для общего освещения должны быть безопасные.

5.5.4 Выключатели общего освещения устанавливаются в коридорах у входов в палаты, местного - у постели больного.

Питание светильников ночного освещения должно производиться от сети аварийного освещения.

5.5.5 Эвакуационное освещение предусматривается в коридорах, основных проходах и на лестницах, служащих для эвакуации людей, в помещениях электросветолечения, бассейнов, душевых и ванных залов грязелечения, ванных комнат и раздевальных.

5.5.6 Светильники местного точечного освещения должны иметь небольшие размеры, возможность изменения высоты и направления светового потока, жесткое крепление к основанию.

5.6 Проектирование инженерных сетей и систем

5.6.1 Требования по водоснабжению и канализации

5.6.1.1 Здания хосписов должны быть оборудованы системами холодного и горячего водоснабжения и канализации.

5.6.1.2 Подводка холодной и горячей воды должна предусматриваться к технологическому оборудованию столовых, к водоразборным кранам уборочных помещений, умывальникам помещений медицинского и санитарно - гигиенического назначения и к другим санитарно-техническим приборам, установленным в здании.

5.6.1.3 Подачу холодной и горячей воды к сантехническим приборам (за исключением технологических) рекомендуется обеспечить с автоматическим смешиванием и пуском воды.

5.6.1.4 Системы горячего водоснабжения проектируются с циркуляцией.

5.6.1.5 Стояки водопровода холодной и горячей воды, канализации и внутренних водостоков следует прокладывать скрыто.

5.6.1.6 Все помещения санитарных узлов должны иметь в полу трапы для слива воды.

5.6.1.7 В умывальных, туалетных, совмещенных санитарных узлах следует предусматривать полотенцесушители.

5.6.2 Требования по отоплению, вентиляции и кондиционированию

5.6.2.1 Системы теплоснабжения предусматриваются от независимых источников или от закольцованных тепловых магистралей.

При наличии только одного ввода тепла рекомендуется оснащать резервной котельной на отдельном либо смежном с проектируемым участке.

5.6.2.2 Система отопления должна обеспечивать равномерный прогрев воздуха помещений в течение всего отопительного периода.

5.6.2.3 Отопление зданий хосписов принимается центральным водяным.

5.6.2.4 Прокладка транзитных трубопроводов теплоснабжения по подвалам и техподпольям зданий хосписов не допускается.

5.6.2.5 Прокладка трубопроводов перегретой воды и пара от индивидуального теплового пункта (ИТП) до приточных вентиляционных камер по помещениям с постоянным пребыванием людей и путям эвакуации запрещена.

5.6.2.6 Нагревательные приборы систем отопления размещаются под окнами без ниш.

5.6.2.7 В зданиях хосписов предусматривается приточно-вытяжная вентиляция с механическим побуждением.

5.6.2.8 Наружный воздух, подаваемый системами приточной вентиляции и кондиционирования воздуха, должен очищаться в фильтрах.

5.6.2.9 Конструкция фильтров и места их установки должны позволять удобную чистку или замену фильтрующих элементов по мере их загрязнения.

5.6.2.10 Оборудование систем вентиляции должно размещаться в специальных помещениях, раздельных для приточных и вытяжных систем, не примыкающих по вертикали и горизонтали к кабинетам врачей, операционным, палатам, помещениям постоянного пребывания людей.

5.6.2.11 Во всех помещениях, кроме операционных, помимо приточно-вытяжной вентиляции с механическим побуждением должна быть естественная вентиляция.

5.6.3 Электротехнические и электронные устройства

5.6.3.1 Категории электроприемников и обеспечение надежности электроснабжения производится в соответствии с правилами устройства электроустановок.

5.6.3.2 Все электрические сети, включая сети наружного освещения, на территории хосписов выполняются кабельными.

5.6.3.3 Размещение встроенных и пристроенных трансформаторных подстанций (ТП) в хосписах не допускается.

5.6.3.4 Розетки предусматриваются у каждой кровати с возможностью пользования ими больных.

5.6.3.5 Предусматривается система централизованного отсчета времени. Вторичные часы устанавливаются на постах дежурного персонала, в вестибюлях, коридорах и в помещениях, где показания времени являются функционально необходимыми.

5.6.3.6 В хосписах автоматизация и диспетчеризация могут быть предусмотрены для следующих инженерных систем:

- теплоснабжения, отопления, вентиляции, кондиционирования воздуха;

- электроснабжения и электроосвещения;
- водоснабжения и канализации;
- лифтов.

5.6.3.7 В хосписах предусматривается аварийная сигнализация отклонения от нормального режима работы инженерно-технических систем, если такие отклонения могут вызвать опасность для жизни людей, порчу оборудования, здания, сооружения или других материальных ценностей.

Аварийный сигнал выводится в диспетчерский пункт, а при отсутствии диспетчерского пункта - в помещение дежурного технического персонала.

5.6.3.8 В хосписах должно быть предусмотрено централизованное снабжение медицинским кислородом с разводкой в палаты и процедурные.

5.6.3.9 Помещения и места хранения ядовитых и наркотических лекарственных средств должны быть оборудованы охранной сигнализацией.

5.6.3.10 Защита электрических сетей выполняется автоматическими выключателями.

5.6.3.11 Проводки электрических сетей выполняются скрытыми, сменяемыми.

Открытые проводки выполняются в подвалах, подпольях, технических этажах, помещениях инженерных служб, коммуникационных шахтах, сырых и особо сырых помещениях.

5.6.3.12 В помещениях для электросветолечения должен быть распределительный щиток для управления и контроля напряжением.

Питающие линии к распределительным щиткам и групповые линии к кабинетным щиткам выполняются самостоятельными.

5.6.3.13 Во всех помещениях хосписа должны быть штепсельные розетки.

5.6.3.14 Применение стальных труб для электропроводок допускается как исключение в случаях, предусмотренных нормативными документами.

5.6.3.15 Хосписы должны обеспечиваться телефонной связью, интернетом и прямой оперативной громкоговорящей связью.

5.6.3.16 В палатах следует предусматривать двухстороннее сигнально-переговорное устройство для вызова дежурного медицинского персонала и антенно-фидерные устройства для приема программ эфирного телевидения.

5.6.4 Требования по мусороудалению и пылеуборке

5.6.4.1 Хранение медицинских отходов производится в отдельных помещениях или площадках, недоступных для больных.

5.6.4.2 Контейнеры для мусора должны располагаться на безопасном расстоянии от здания хосписа.

5.6.4.3 Площадки для сбора мусора не должны быть видны из окон палат.

5.6.4.4 Слив жидких медицинских отходов без обезвреживания в канализационную сеть не допускается.

5.6.4.5 Для тщательной очистки помещений хосписов используются бактерицидные облучатели и ультрафиолетовые рециркуляторы.

5.7 Обеспечение безопасности и доступности для маломобильных групп при эксплуатации

5.7.1 Входы, проходы, коридоры, лестницы, лифты, эвакуационные пути, дверные проемы в помещения общего пользования в хосписах должны быть спроектированы и оборудованы с учетом доступности маломобильными группами в соответствии с СН РК 3.06-01.

5.7.2 Для обеспечения безопасности в ваннных комнатах пол ванной должен быть на одном уровне с полом помещения.

5.7.3 Система средств информации и сигнализации об опасности должна быть комплексной и предусматривать визуальную, звуковую и тактильную информацию в помещениях (кроме помещений с мокрыми процессами), предназначенных для пребывания больных. Средства информации (в том числе знаки и символы) должны быть идентичными в пределах здания или комплекса зданий.

5.7.4 При необходимости устройства входной лестницы она должна быть оборудована пандусами с поручнями со всех открытых сторон.

5.8 Охрана окружающей среды

5.8.1 При размещении зданий хосписов и вспомогательных объектов необходимо принять меры по выполнению требований в области охраны и восстановления природной среды, а также воспроизводства ресурсов, обеспечение экологической безопасности с учетом ближайших и отдаленных экологических последствий эксплуатации указанных объектов.

5.8.2 При проектировании зданий должны учитываться нормативы допустимой антропогенной нагрузки на окружающую среду, предусматриваться мероприятия по предупреждению и устранению загрязнения окружающей среды, а также безопасные способы размещения отходов производства и потребления.

5.8.3 Проектирование и расположение хосписов осуществляются с учетом предупреждения и устранения влияния шума, вибрации, магнитных полей и иных вредных физических воздействий.

5.8.4 Здания хосписов должны быть запроектированы с учетом условий аэрации территорий и обеспечения санитарно-гигиенических норм качества атмосферного воздуха.

5.8.5 В процессе возведения здания должно быть сокращено загрязнение строительными отходами на прилегающей территории.

5.8.6 При проектировании зданий хосписов должны быть рассчитаны и предотвращены нарушения целостности сложившихся геологических условий и гидрогеологического режима.

6 ЭНЕРГОСБЕРЕЖЕНИЕ И РАЦИОНАЛЬНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ

6.1 Рациональное использование природных ресурсов

6.1.1 При проектировании зданий хосписов необходимо соблюдать требования нормативных документов по рациональному использованию природных ресурсов.

6.1.2 При проектировании зданий хосписов должны быть предусмотрены мероприятия, направленные на защиту, восстановление почвы и повышение ее качества.

6.1.3 При строительстве и эксплуатации зданий хосписов должны быть предусмотрены меры по снижению водопотребления и загрязнению естественных водоемов.

6.1.4 В процессе строительства и эксплуатации зданий хосписов необходимо соблюдать мероприятия по сохранению и увеличению количества природной растительности на прилегающей территории.

6.1.5 При проектировании, строительстве и эксплуатации хосписов должны быть предприняты действия для сохранения и возобновления природных ресурсов.

6.2 Требования по сокращению энергетических ресурсов

6.2.1 При проектировании, строительстве, реконструкции должны использоваться архитектурные, функционально-технологические, конструктивные и инженерно-технические решения, обеспечивающие максимальную энергетическую эффективность зданий, строений, сооружений.

6.2.2 С учетом климатических условий необходимо максимально снизить количество энергии, потребляемое системами обогрева, охлаждения, освещения и вентиляции здания хосписов.

6.2.3 Для повышения энергетической эффективности при эксплуатации зданий хосписов должна быть обеспечена автоматизация систем отопления, вентиляции и горячего водоснабжения.

6.2.4 Вновь строящиеся, проектируемые, модернизируемые, капитально ремонтируемые здания должны соответствовать требованиям суммарного удельного потребления тепловой энергии на отопление, вентиляцию и горячее водоснабжение.

6.2.5 В целях повышения энергоэффективности зданий хосписов должны быть приняты действия, направленные на регулирование, увеличение сопротивления теплопередаче, а также утилизацию теплоты вытяжного воздуха.

ДЛЯ ЗАМЕТОК

УДК 725.5.012

МКС 91.040.20

Ключевые слова: хоспис, стационар, пациент, терминальная стадия, смотровая, процедурная, медицинская сестра, онкология, паллиативная помощь, уход.

Ресми басылым

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ИНДУСТРИЯ ЖӘНЕ ИНФРАҚҰРЫЛЫМДЫҚ ДАМУ
МИНИСТРЛІГІ ҚҰРЫЛЫС ЖӘНЕ ТҰРҒЫН ҮЙ-КОММУНАЛДЫҚ ШАРУАШЫЛЫҚ
ІСТЕРІ КОМИТЕТІ**

**Қазақстан Республикасының
ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ**

ҚР ҚН 3.02-15-2013*

ХОСПИСТЕР

Басылымға жауаптылар: «ҚазҚСҒЗИ» АҚ

050046, Алматы қаласы, Солодовников көшесі, 21
Тел./факс: +7 (727) 392-76-16 – қабылдау бөлмесі

Издание официальное

**КОМИТЕТ ПО ДЕЛАМ СТРОИТЕЛЬСТВА И ЖИЛИЩНО-КОММУНАЛЬНОГО
ХОЗЯЙСТВА МИНИСТЕРСТВА ИНДУСТРИИ И ИНФРАСТРУКТУРНОГО РАЗВИТИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ
Республики Казахстан**

СН РК 3.02-15-2013*

ХОСПИСЫ

Ответственные за выпуск: АО «КазНИИСА»

050046, г. Алматы, ул. Солодовникова, 21
Тел./факс: +7 (727) 392-76-16 – приемная